

JÓKAI ANNA

Jubileum

AZ ARRA MÉLTÓ TISZATÁJ ÜNNEPLÉSE

A Tiszatáj – amióta írói létemet tudom – mindig közel állt hozzám. Ebbe szubjektív szempontok is belejátszottak, de az objektív felismerés volt a döntő: ez az irodalmi folyóirat, amelyet néhányan szerettek volna provinciálissá bélyegezni, mindig szolgálta – no nem a pártpolitikai vagy klikk-diktálta divatot – hanem a magyar irodalom főáramlatait. Akkor is, a diktatúra éveiben, amikor egzisztenciális kockázata volt az őszinteségnek, bátorságnak – s ma is, amikor ízlésdiktátumok finomabb kényszerében vergődik a művészet.

Persze, őszinteség, bátorság önmagában mit sem érne, s kevés a hatása a pusztán hetyke háborgásnak is. A minőség, az esztétikai érték az, ami megemeli, egyedivé és maradandóvá teszi a megnyilatkozásokat. És a Tiszatáj a minőségi irodalom otthona; ebben nincs alku és nincs kivétel. Megkülönböztetett figyelmet és tiszteletet érdemel, hogy a jól leplezett, az irodalomba is beszüremelő bulvárosodásnak nem ad teret, s olvasóit úgy tartja meg, hogy a mércéjéből jottányit sem enged. Nagy szó ez napjainkban!

A pártpolitika csatározásait a Tiszatáj lapjain hiába keresnénk. Mint ahogy legendás ellenállása a Kádár-rendszerben, az a bizonyos betiltott szám 1986-ban (amelynek magam is szerzője voltam) sem elsősorban a „párt” elleni lázadás volt, hanem egy erkölcsi ügy védelme. A Tiszatájban ma sem találunk aktuálpolitika ihlette, sértegető hangú, indulatvezette írásokat, de a figyelmes olvasónak kitetszik: ez a lap nem a lakáj-irodalom fészke; vezetése nem agresszív, de határozott. A közölt írások sokszínűek, de nem rikítóak. Néha feleselnek egymással a prózába-versbe bujtatott vélemények, de kocsmaszintű késeléssé, általános iskolás civakodássá nem fajulnak. Erről a szerkesztő biztos ítélete gondoskodik, s a felkért szerzők személye is garancia.

A Tiszatáj még ismerte azt a már-már avított kikiáltott, egyesek által lemosolygott fogalmat, amit úgy hívnak: *hűség*. A minőség mellett ez a folyóirat másik kulcsszava. Hűséges azokhoz a szerzőkhöz, akik hozzá is hűségesek voltak, baljós időkben is. A Tiszatájra lehet számítani! Következetes. Nincsenek hisztérikus „ál-Pál”-fordulatai.

Megkockáztatom: talán a Tiszatáj az egyetlen műhely, amelyik a kéziratra azonnal reagál. Ebben a gesztusban nemcsak udvariasság, hanem szeretet van. Emberek dolgoznak emberekkel, s az ember munkája mindig sok küszködést takar. Bizony, ebben a részvétlen világban jól esik az értő befogadás, elgyengít a halogatás, a nem-törődöm hanyagság, a közömbösség... Van bennük résziünk elég az élet mindennapi piacán. Hát legalább az egymás-közi, alkotói-partneri viszonyainkban ne kövessük ezt a lélekfagyasztó gyakorlatot!

A Tiszatáj szerkesztőségében nincsenek süppedő luxusfotelek. De rendetlenség, káosz, panel-lekopottság sincsen. Világos, barátságos környezet. A főszerkesztő (szerencsés és

áldásos is ez így) egyúttal tudós is, egyetemi oktató. Elemző, támogató, hiteles barát. Át-szenvedte a múltat, tisztességben; alakít a jelenen empátiával, és a jövőtől sem retteg.

Isten segítse ezt a kedves közösséget, a már nem szőke, hanem sajnós mérgezett Tisza partján – a szellemi közélet méregtelenítőjét,

– a mi Tiszatájunkat! –

Órizzék a Hely szellemét – ami a világtudatig képes tágulni!

Szerető hívek:

Jókai Anna

